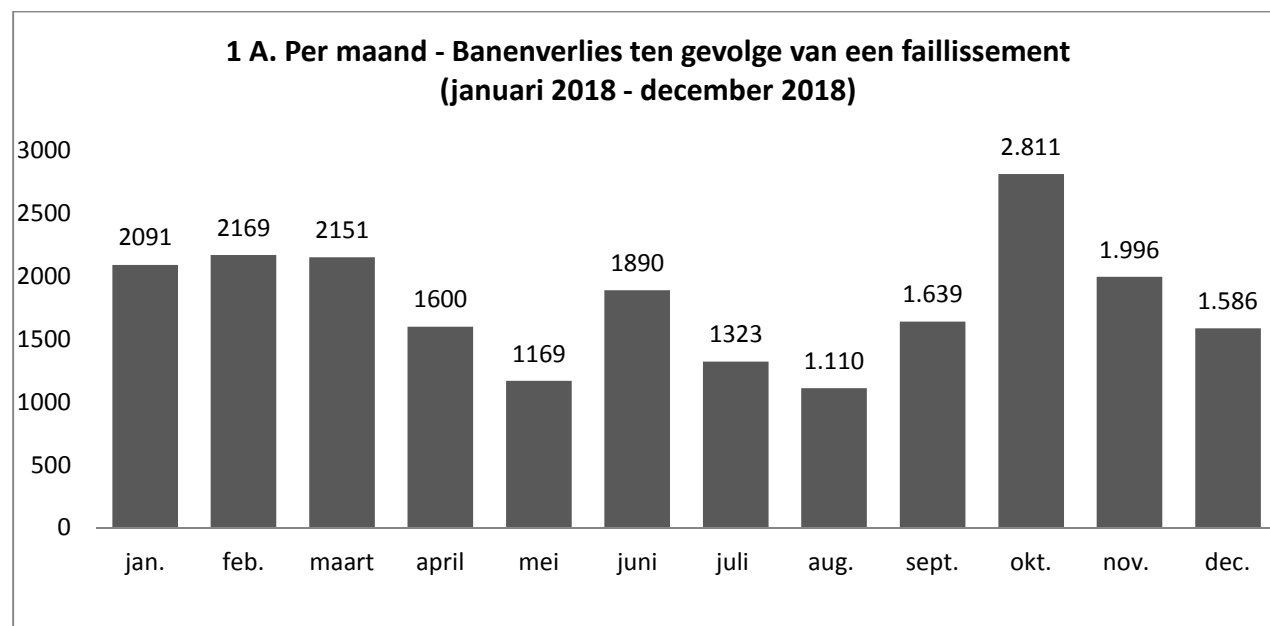

Herstructurerings en faillissementen : banenverlies in België in 2018

Als we ons buigen over het banenverlies in België, zijn het vooral de herstructurerings en collectieve ontslagen waaraan we denken. Omwille van hun mediatisering en de impact die ze kunnen hebben op de regio of sector vinden ze een grotere weerklank. In dit document hebben we gepoogd om het reële gewicht van het banenverlies door herstructurering versus het banenverlies door faillissement te belichten; dit op basis van statistieken, aangaande de faillissementen in België en het banenverlies ten gevolge van deze faillissementen, opgemaakt door het Fonds tot vergoeding van de in geval van Sluiting van Ondernemingen ontslagen werknemers (<http://www.rva.be/nl/fso/statistieken>).

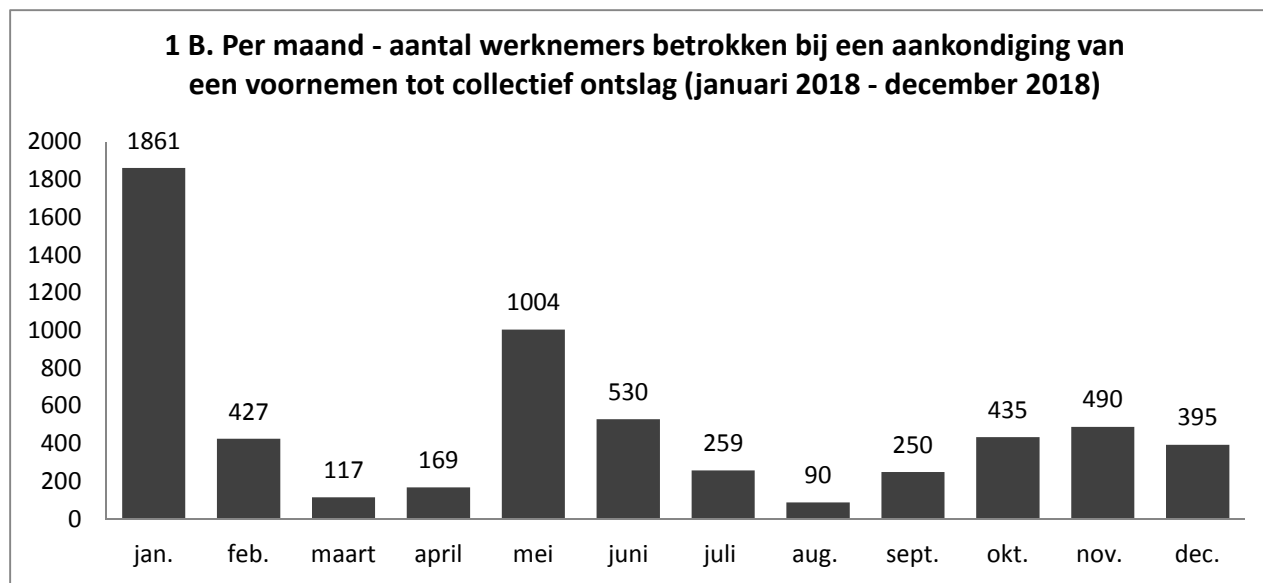
Noot: De FOD Werkgelegenheid beschikt pas vanaf 2010 over jaarcijfers collectief ontslag. Vergelijkingen met voorgaande jaren kunnen niet gegeven worden.

Banenverlies ten gevolge van faillissement per maand

In 2018 waren 21.535 werknemers betrokken bij een sluiting van onderneming in het kader van een faillissement.

Collectieve ontslagen per maand

In 2017 waren 6.027 werknemers betrokken bij een collectief ontslag. Als we dit vergelijken met het aantal werknemers betrokken bij een sluiting van onderneming in het kader van een faillissement, in termen van banenverlies, is dat ongeveer maal 3,6.

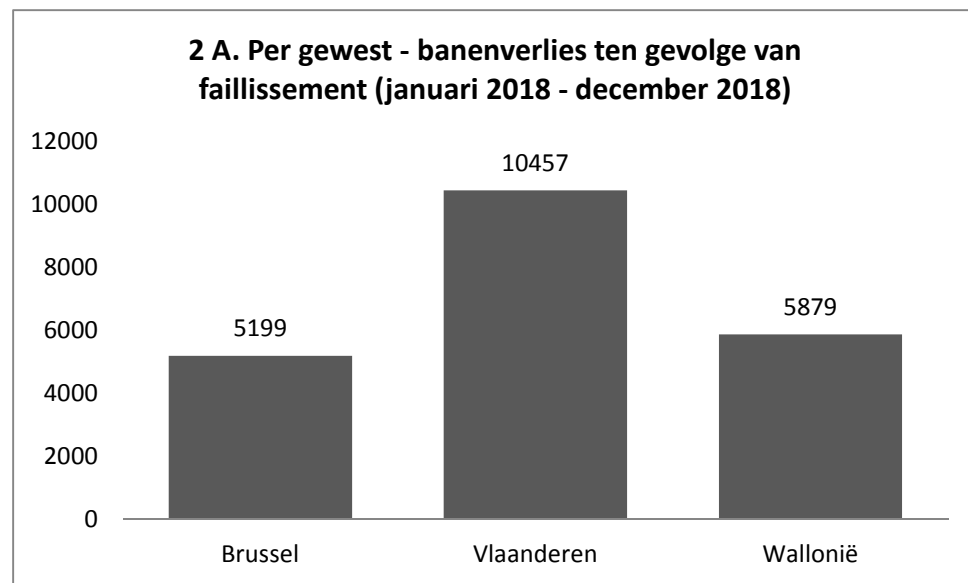
Ratio "banenverlies door faillissement / banenverlies door collectief ontslag" per jaar:

Jaar	Aantal werknemers betrokken bij faillissement "banenverlies door faillissement" (A)	Aantal werknemers betrokken bij collectief ontslag "banenverlies door collectief ontslag" (B)	A/B
2018	21.535	6.027	3,57
2017	21.767	3.829	5,68
2016	22.697	12.042	1,88
2015	25.339	5.209	4,86
2014	28.534	5.830	4,89

Het banenverlies door faillissement kent voor het vijfde jaar op rij een dalende trend. De trend bij banenverlies door collectief ontslag is veel grilliger. Ook de verhouding aantal werknemers betrokken bij faillissement t.a.v. deze bij collectief ontslag is door de jaren heen zeer schommelend.

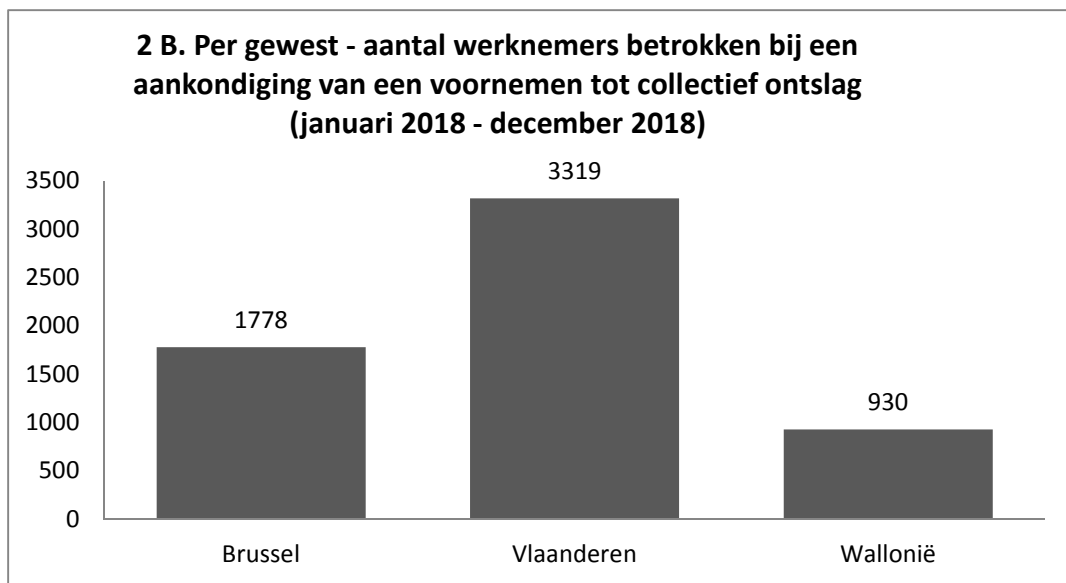
Het aantal banen verloren door collectief ontslag groeide sterk in vergelijking met 2017, wat toen een zeer laag cijfer betrof. Zoals al vaak gebeurt weegt het collectief ontslag van een grote speler of in een bepaalde sector sterk door in de totale cijfers. 2018 was het jaar van Carrefour met 1233 aangekondigde ontslagen en bij uitbreiding de hele distributiesector (o.a. de Mestdagh-groep die Carrefour Market winkels uitbaat in Wallonië met 450 banen). De distributiesector was goed voor een derde van het geheel aan collectief ontslag in 2018. De distributiesector staat trouwens al jaren onder druk. 2010: Carrefour: 4664 aangekondigde ontslagen; 2014: Delhaize 2500 aangekondigd banenverlies, Makro 353 aangekondigde ontslagen, Cora: 448 aangekondigde ontslagen; 2016: Makro: 568 aangekondigde ontslagen.

Banenverlies ten gevolge van faillissement per gewest

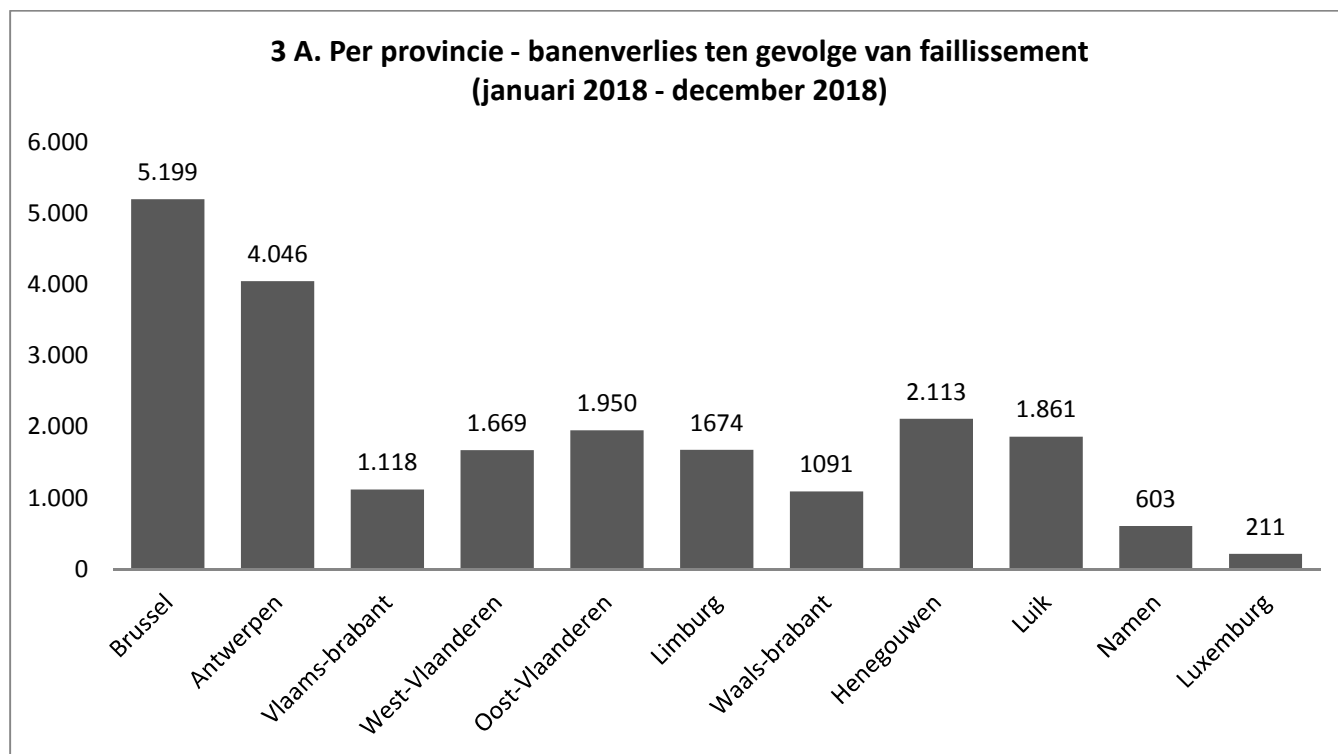
In 2018 gingen 21.535 banen verloren ten gevolge van faillissement, waarvan 24.14% in Brussel, 48.56% in Vlaanderen en 27.30% in Wallonië.

Collectieve ontslagen per gewest

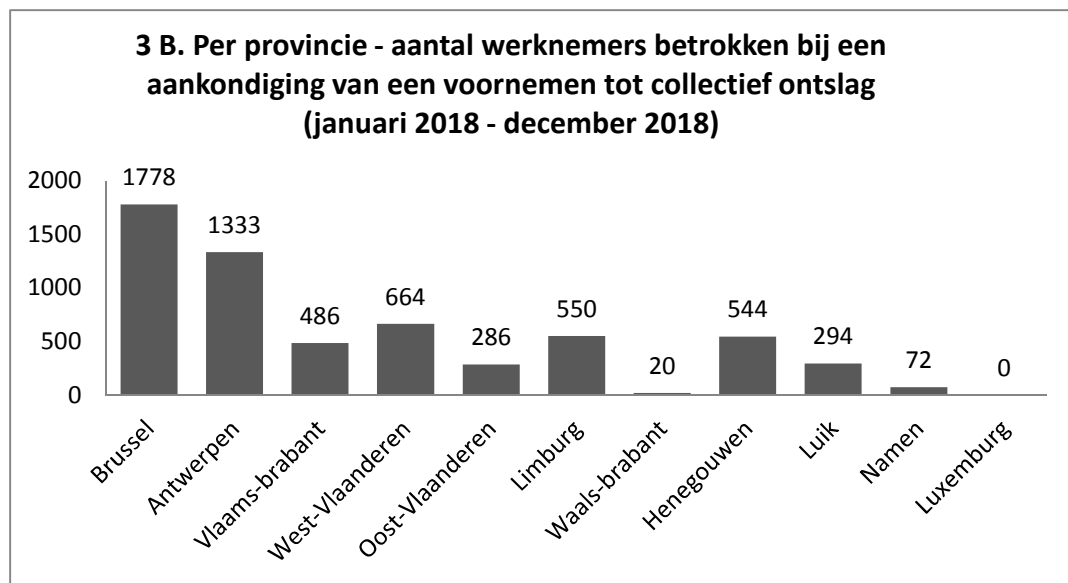
In 2018 waren 6.027 betrokken bij een aankondiging van een voornemen tot collectief ontslag, waarvan 29.50 % in Brussel, 55.07% in Vlaanderen en 15.43% in Wallonië.

Banenverlies ten gevolge van faillissement per provincie

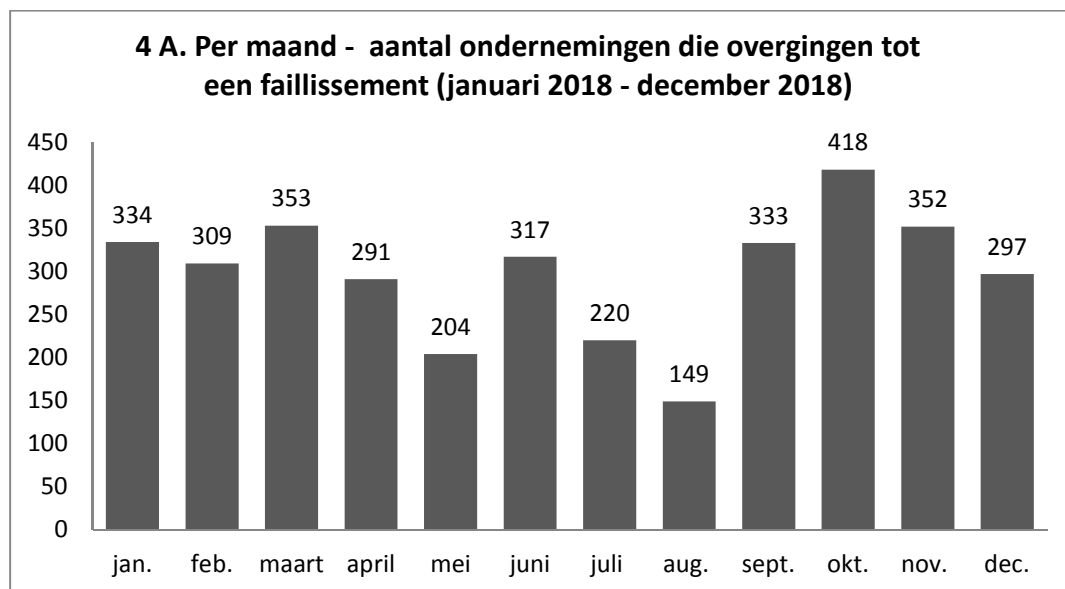
Wat betreft het banenverlies te gevolge van faillissement is in 2018 Antwerpen de meest getroffen provincie in Vlaanderen en Henegouwen de meest getroffen provincie in Wallonië.

Collectieve ontslagen per provincie

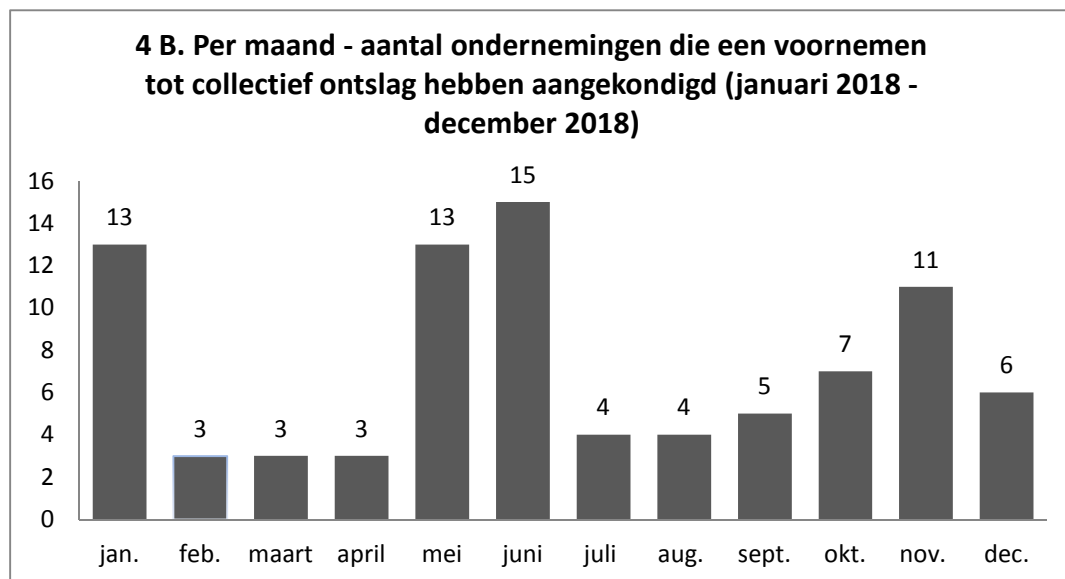

Ook voor wat betreft het aantal werknemers betrokken bij een aankondiging van een voornemen tot collectief ontslag is in 2018 Antwerpen de meest getroffen provincie in Vlaanderen en Henegouwen de meest getroffen provincie in Wallonië.

Banenverlies ten gevolge van faillissement – Aantal ondernemingen per maand

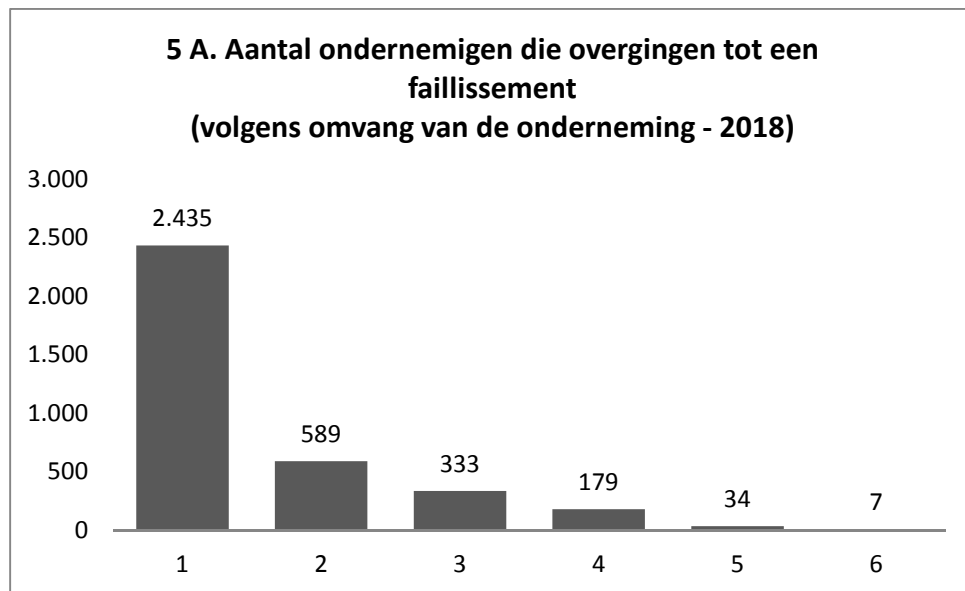

Collectieve ontslagen – aantal ondernemingen per maand

In 2018 gingen 3.577 ondernemingen over tot een faillissement. In 2018 kondigden 87 ondernemingen het voornemen aan tot collectief ontslag. Dit belangrijke verschil kan worden verklaard door de omvang van de ondernemingen waar het banenverlies wordt geleden. Terwijl elke onderneming failliet kan gaan, kan slechts gesproken worden van een collectief ontslag wanneer de onderneming, zoals wettelijk bepaald, het jaar voorafgaand aan het ontslag, gemiddeld meer dan 20 werknemers tewerkstelt.

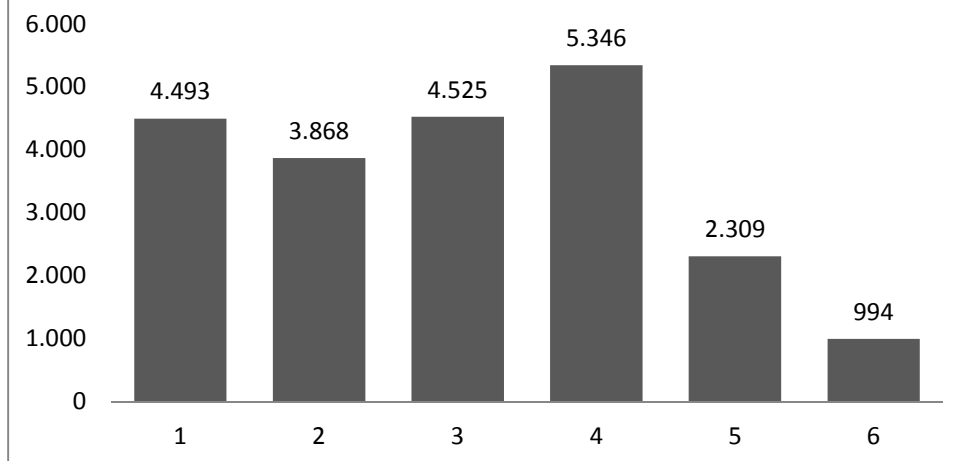
Banenverlies ten gevolge van faillissement – volgens omvang van onderneming

1	1 tot 4 werknemers	2.435
2	5 tot 9 werknemers	589
3	10 tot 19 werknemers	333
4	20 tot 49 werknemers	179
5	50 tot 99 werknemers	34
6	Meer dan 100 werknemers	7

Aan de hand van bovenstaande tabel kunnen we vaststellen dat in 2018 op een totaal van 3.577 ondernemingen die failliet gingen 3.357 ondernemingen minder dan 20 werknemers tewerkstellen. 220 ondernemingen of zo'n 6.2% hebben een omvang van meer dan 20 werknemers.

5 B. Banenverlies ten gevolge van faillissement (volgens omvang van onderneming - 2018)

1	1 tot 4 werknemers	4.493
2	5 tot 9 werknemers	3.868
3	10 tot 19 werknemers	4.525
4	20 tot 49 werknemers	5.346
5	50 tot 99 werknemers	2.309
6	Meer dan 100 werknemers	994

Aan de hand van bovenstaande grafiek kunnen we vaststellen dat in 2018 van de 21.535 banen die verloren gingen ten gevolge van faillissement 12.886 banen verloren gingen in ondernemingen die minder dan 20 werknemers tewerkstellen. Hoewel ze maar zo'n 6,2% uitmaken van het totaal aantal ondernemingen door faillissement getroffen, zijn de 220 ondernemingen goed voor 40.2% van het banenverlies.